

„Kiedyś byłeś w moim wieku”, czyli tworzenie rodzinnego archiwum

Pytania na zachęę

Jak wyglądało dzieciństwo twojej babci lub dziadka?
W jakich miejscach spędzali w młodości czas twoi rodzice?
Komu chciałbyś opowiedzieć swoją historię?

Co się wydarzy?

Tworzenie domowego archiwum to praca ze wspomnieniami i fotografią wykorzystująca proste narzędzia – telefon komórkowy, smartfon, tablet czy laptop. Wielu z nas na co dzień ich używa – robimy zdjęcia, nagrywamy filmy, oglądamy je i dzielimy się nimi w Internecie. Czy zwykły gadżet może służyć do odkrywania rodzinnych historii? Ależ tak!

Liczba uczestników

Każdy, kto obsługuje telefon komórkowy, smartfon, tablet czy komputer. Sugerowany wiek uczestników to 9+. Najlepiej sprawdzą się duety międzypokoleniowe. Projekt może być także realizowany jako forma działań pozalekcyjnych.

Czas

W zależności od tego, jak daleko sięgać będzie opowieść oraz od jej szczegółowości. Warto przeznaczyć jedno spotkanie na opracowanie i zarchiwizowanie zebranych materiałów – pliku audio lub audio-wideo, zdjęć, ewentualnych zapisków.

Miejsce

Spotkania mogą odbywać się w domu, na świeżym powietrzu, ale też poprzez telefon czy komunikator (najlepiej z funkcją audio-wideo). Na czas opracowywania materiałów – miejsce z dostępem do komputera.

Materiały i sprzęt

- telefon/smartfon/tablet z funkcją dyktafonu lub możliwością nagrywania wideo,
- archiwalne fotografie,
- komputer,
- nośnik pamięci (pendrive/płyta CD/DVD/dysk zewnętrzny),
- dostęp do Internetu – opcjonalnie,
- drukarka – opcjonalnie,
- skaner – opcjonalnie.

Jak to zrobić? Przygotowanie

Pierwszy krok: Młody odkrywco

Zapewne jesteś biegły w obsłudze nowych technologii. Poszukaj w funkcjach swojego urządzenia dyktafonu, możesz też skorzystać z funkcji nagrywania wideo. Zaprosz do rozmowy członka/członkinię swojej rodziny. Być może masz wśród swoich sąsiadów przyjaciół, którzy chcieliby opowiedzieć o wspomnieniach dotyczących łączącej was więzi? Być może znasz kogoś, kogo niezwykłą historię chciałbyś/chciałabyś zachować? Uprzedz go/ją o swoich planach, by mógł/mogła co nieco się przygotować, np. poszukać dawnych zdjęć. Uprzedz, że chcesz nagrać rozmowę.

Usiądźcie wygodnie lub wybierzcie się na spacer i... porozmawiajcie.

Zapytaj swojego rozmówcę o czas, kiedy był w twoim wieku – gdzie wtedy mieszkał, jak spędzał wolne chwile, co dawało mu radość, a co wiązało się

z obawami, co zapadło mu w pamięć z tamtego okresu? Możliwych tematów jest wiele – zależą od ciebie i tego, czego chciałbyś lub chciałybyś się dowiedzieć. Zapytaj, czy twój rozmówca ma zdjęcia z tamtego czasu. Poproś, aby ci o nich opowiedział. Pozwól również swojemu rozmówcy zadawać pytania – zapewne będzie chciał poznać twój punkt widzenia i przeżywane przez ciebie emocje.

Kiedy zakończycie rozmowę, a ty przewiesz nagrywanie, razem skopiujcie plik na dysk komputera/dysk zewnętrzny. Jeżeli macie taką możliwość, zarchiwizujcie waszą rozmowę na płycie/pendrivie, podpiszcie nośnik i dołączcie go do rodzinnego archiwum. A jeśli archiwum jeszcze nie ma – głowa do góry! Nic straconego! Wręcz przeciwnie – niech wasza rozmowa będzie początkiem.

Pamiętaj, że do rozmowy możecie wracać – odtwarzać ją, ale też kontynuować. Możecie dołączyć do niej fotografie, o których rozmawialiście. Jeśli są zapisane na dysku komputera, spróbujcie je wydrukować, a następnie opiszcie i dołączcie do archiwum domowego. A może stworzycie album?

Drugi krok: Opiekunie

Postaraj się obdarzyć młodego odkrywcę wyrozumiałością i cierpliwością. Pomóż mu zadbać o to, by atmosfera podczas rozmowy była swobodna – w ten sposób szybko zapomnicie, że jest nagrywana. Spróbujcie poszukać w Internecie archiwalnych fotografii z miejscowości, z której pochodzisz. Jeśli wychowałeś się w Tychach, pomocne będą fotografie z wirtualnej mapy-archiwum „ABC – Architektura Blżej Ciebie”: www.abc.tychy.pl.

Wasza rozmowa to możliwość zadawania pytań i szukania odpowiedzi. Służy wymianie doświadczeń oraz zachowaniu pamięci o rodzinie, którą tworzycie lub waszej historii i więzi.

Pamiętajcie, że nagranie będzie należało tylko do was i to wy zdecydujecie, czy komuś je udostępnicie. Może ktoś z waszych bliskich, z którymi nie możecie się spotkać, chętnie posłucha waszych głosów. Wyobraźcie sobie, jak wyjątkowym przeżyciem będzie odtworzenie waszej rozmowy za 5, 10 lub 15 lat! Niczym otwarcie kapsuły czasu, w której zakłęte są wasze wspomnienia i emocje.

Powodzenia!

Podziel się z nami swoimi doświadczeniami i wrażeniami z przygotowywania rodzinnego archiwum. Oznacz nas w mediach społecznościowych: FB @MuzeumMiejskieTychach / Instagram: @mmtychy lub napisz na a.kura@muzeum.tychy.pl